

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ Η ΜΕΤΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΡΩΜΑΪΚΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

1. Από τη Ρώμη στη Νέα Ρώμη

Μέτρα του Κωνσταντίνου Α' για την ανόρθωση του Ρωμαϊκού κράτους

1. Ίδρυσε την Κωνσταντινούπολη.
2. Έδωσε το δικαίωμα στους Χριστιανούς να λατρεύουν το Θεό τους.
3. Διαχώρισε την πολιτική από τη στρατιωτική εξουσία.
4. Έθεσε σε κυκλοφορία χρυσό νόμισμα.

Ίδρυση Κωνσταντινούπολης (330μ.Χ.) :
Μεταφορά της πρωτεύουσας της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας από τη Δύση (Ρώμη) στην Ανατολή (Βυζάντιο).

Η επιλογή της θέσης οφείλεται:

1. Στη γεωπολιτική της σημασία.
2. Στη σπουδαιότητα για το εμπόριο.

Λόγοι ίδρυσης της Κωνσταντινούπολης

1. Η Ανατολή είχε ισχυρή οικονομία και ακμαίο πληθυσμό.
2. Οι Χριστιανοί, στους οποίους στηριζόταν πολιτικά ο Κωνσταντίνος Α' ήταν πολυπληθέστεροι στην Ανατολή.
3. Στις πόλεις της Ανατολής υπήρχαν θρησκευτικές συγκρούσεις (λόγω των αιρέσεων κυρίως).
4. Η θέση βοηθούσε στην απόκρουση των εχθρών, Γότθων στο Δούναβη και Περσών στον Ευφράτη.

Χαρακτηριστικά της νέας πρωτεύουσας

1. Η Κωνσταντινούπολη οικοδομήθηκε με πρότυπο τη Ρώμη .
2. Είχε **τείχη, λεωφόρους, αγορά (forum), έργα τέχνης** από όλη την αυτοκρατορία, **το Ιερόν Παλάτιον, το κτίριο της Συγκλήτου, δεξαμενές, λουτρά, αλλά και εκκλησίες.**
3. **Ανάπτυξη πληθυσμού:** Αρχές 5ου αιώνα (150.000 κάτοικοι, μέσα 6ου αιώνα: 300.000 κάτοικοι τουλάχιστον.)

β. Θρησκευτική πολιτική του Κωνσταντίνου Α'.

Ευνόησε τους χριστιανούς **διότι**:

1. οι οπαδοί του Χριστιανισμού ήταν η δυναμικότερη πληθυσμιακή ομάδα στην Ανατολή
2. πίστευε ότι ο Χριστιανισμός θα ξανάφερνε την ενότητα στο Ρωμαϊκό κράτος.

Μέτρα υπέρ των Χριστιανών

1. Μετέφερε το Χριστόγραμμα από τα λάβαρα στα νομίσματα.
2. Προχώρησε σε νομοθετικές ρυθμίσεις.
3. Με το **Διάταγμα των Μεδιολάνων (313)** αναγνώρισε στους Χριστιανούς ελευθερία άσκησης της λατρείας τους και τους εξίσωσε με τους πιστούς άλλων θρησκειών.
4. Έπαυσε τους διωγμούς (324) όταν έγινε μονοκράτορας.
5. Καταδίκασε τις αιρέσεις με την Α' Οικουμενική Σύνοδο της Νίκαιας (325) που έφερε ειρήνη στην Εκκλησία και την Αυτοκρατορία.

Ο **συγκρητισμός** της εποχής, δηλαδή η διαδικασία ανάμειξης και συγχώνευσης στοιχείων από διάφορες θρησκείες επηρέασε και τον Κωνσταντίνο Α', ο οποίος υποστήριξε το Χριστιανισμό, αν και ως το τέλος της ζωής του διατήρησε τον τίτλο του pontifex maximus (μεγάλου αρχιερέα) των ειδωλολατρών, βαφτίστηκε χριστιανός τη χρονιά που πέθανε, ενώ είχε προσχωρήσει και στη λατρεία του Μίθρα (θεού των Περσών).

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Ποια μέτρα πήρε ο Κωνσταντίνος για την ανόρθωση του κράτους;
2. Ποιοι λόγοι ανάγκασαν τον Κωνσταντίνο να μεταφέρει την πρωτεύουσα από τη Ρώμη στο Βυζάντιο;
3. Ποια κτίσματα της Κωνσταντινούπολης υπογραμμίζουν τη σχέση της με τη Ρώμη και ποια το θρησκευτικό της χαρακτήρα; Ποιο κτίσμα παραπέμπει στον ιδρυτή της;
4. Ποια ήταν τα χαρακτηριστικά της νέας πόλης;
5. Πότε έγιναν τα εγκαίνια της Κωνσταντινούπολης;
6. Ποια στάση έδειξε ο Κωνσταντίνος προς τον Χριστιανισμό και γιατί;
7. Γιατί ο Κωνσταντίνος δεν υιοθέτησε μια καθαρή θρησκευτική στάση ως το τέλος της ζωής του;
8. Ποια μέτρα πήρε ο Κωνσταντίνος υπέρ των Χριστιανών;
9. Τι όριζε το διάταγμα των Μεδιολάνων και ποια η σημασία του;
10. Α' Οικουμενική σύνοδος: γιατί χαρακτηρίζεται οικουμενική-πότε και πού έγινε-με ποιο σκοπό-ποιο το περιεχόμενο της;